

Tutu ña ni ke'i San Pablo kua'an nda'a' ne ini xini Jesús, ne ndiee' ñuu Filipos

Ti'vi' ra cha'an' ña

¹ Yu'u Pablo xiin' Timoteo ndii, te xika' nuu' nuu' Jesucristo nduu' ndu, te ti'vi' ndu cha'an' sakuu' ndo'ó, ne nduu' kuenta Ndiosí, ne ini xini Cristo Jesús, ne ndiee' ñuu Filipos. Te ti'vi' tu ndu cha'an' te xito' ndo'ó, xiin' te chindiee' ndo'ó. ² Na sañu'u' va yuva' e' Ndiosí xiin' xto'ó e' Jesucristo ndo'ó, te na taxí tu a ña maní koo xiin' ndo'.

Ka'an Pablo xiin' Ndiosí xa'a' ne ndikún ichi' a xiin' ra

³ Taxi' i ña chindani Ndiosí i sakuu' ichi' kii' naka'an' i xa'a' ndo'. ⁴ Te sakuu' ichi' ndii, kuatia' nimá i te ka'an' i xiin' a xa'a' sakuu' ndo'ó, ⁵ sakan' ña xachuun' inga' e' xa'a' tu'un va'a ndee kivi' nuu' ña ni xini so'ó ndo' tu'un jaan', te ndee vitin. ⁶ Te ndituni yu'u ña chuun va'a ña ni xa'a' Ndiosí xaa' a xiin' nimá ndo' ndii, kua'an' naa kua'an' a xaa' ña'a' a, te saxinú ña'a' a ndee xaa kivi' ña nandiko' Jesucristo. ⁷ Te kande'i xanini i sakan' xa'a' sakuu' ndo', sakan' ña ndani kua'a' i ndo'ó. Kuachi' ndii ni xachuun' inga' sakuu' ndo' xiin' i nuu' chuun ña ni samani' Ndiosí yu'u, kii' naá i vi'e kaa xiin' kii' xika' ndiká i ndiee' yu'u' i xa'a' tu'un va'a jaan', te nia'á i ña ña ndaku nduu' a. ⁸ Ndiosí xini saa

vi' kundani i sakuu' ndo'ó saa nii' kundani va Jesucristo yoo'. ⁹ Te ka'an i xiin' Ndiosí xa'a' ndo' te kundani ta'an' ya'a ka ndo', te na saa ndo' a xiin' ña xini tuní, te saa tu ndo' a xiin' ña ndichi. ¹⁰ Te kuni i ña jaan' xa'a' ndo' te kuví nakaxin ndo' ndee ña nduu' ña va'a xna'a, te kaka na kaka ndaku ndo', te koo' ndee jin ña kuví tjin kuachi ne yivi' ndo'ó ndee xaa kivi' ña nandiko' Jesucristo. ¹¹ Te kumi' tu ndo' kua'a' va ña ndaku ña xaa' ndo' xiin' ña ndiee' Jesucristo, te xiin' ña jaan' kua'a' ka ne yivi' tjin ka'nu' Ndiosí, te saka'nu' tu ña'a' nia.

Ka'an Pablo ña xa'a' Cristo kuiti' tiaku ra

¹² Ñani ta'an' i, kuni i ña kundani ndo' ña tu'un ndo'o' i yo'o' ndii, ni nakasi a ña kiku tu'un va'a, süu' jaan' ndii so'o chindiee' ka a xa'a' ña jaan'. ¹³ Sakan' na kuii' ndee te xiin', te ndiaa vi'e ka'nu', xiin' sakuu' ne yivi' xini ña naá i vi'e kaa xa'a' ña xika' nuu' i nuu' Cristo. ¹⁴ Te kua'a' ka ñani ta'an' e' ndii, ini ka ra xini ra xto'o' e' xa'a' a ña naá i vi'e kaa. Te so'o kumi' ka ra ña ndieni te ka'an ndoso' ndituni ra tu'un va'a jaan' nuu' ne yivi'.

¹⁵ Ña ndixa nduu' a ña sava te jaan' ndii, ka'an ndoso' ra xa'a' Cristo xa'a' ña ndasi' nuu' ra xini ra yu'u xa'a' chuun ña ndiso' i, uun xa'a' a ña kuni kanando ra yu'u kuiti'. Ndisu sava tuku ra ndii, ka'an ndoso' ra a xa'a' a ña va'a nimá ra. ¹⁶ Te ndasi' nuu' jaan' ndii, ka'an ndoso' ra xa'a' Cristo xa'a' a ña kuni katin ta'an' ra xiin' yu'u kuiti', te xachuun' ndaku nimá ra. Süu' jaan' ndii kuni sanakuiniá ka ra tu'un kui'e nuu' i vi'e kaa yo'o'. ¹⁷ Ndisu te va'a nimá jaan' ndii, ka'an

ndoso' ra xa'a' Cristo xa'a' a ña ndani ra yu'u, sakan' ña xiní ra ndii, naá i vi'e kaá xa'a' a ña naka'án i xa'a' tu'un va'a jaan'. ¹⁸ Te ndii, kōo' a xaa' a naa' ka'án ndoso' ra a xa'a' a ña ndaši nuu' ra, uun xa'a' a ña nduu' ra te ndaku nimá, ndee saa kaní ndii, xa'a' Cristo ka'án ndoso' ra, te va'a va' kuni yu'u xa'a' ña jaan'. Te va'a na va'a ka kuni i, ¹⁹ sakan' ña xiní i ña xa'a' a ña ka'án ndo' xiin' Ndiosí xa'a' i, xiin' xa'a' a ña chindiee' Espíritu Jesucristo yu'u ndii, ketá i vi'e kaá yo'o'. ²⁰ Te ka'án nimá i, te ndiatu' tu'ini i ña ndoo kui'e i nuu' Cristo, süu' jaan' ndii xiní kaxi' i ña naa xa xaa' ka i ndii, nia'a tu i ña ka'nu' Cristo vitin tee' ndee tiaku i, uun tee' ndee kuví i. ²¹ Sakan' ña nuu' yu'u naa' tiaku i ndii, tiaku i te xaa' i ña kuni Cristo, te naa' kuví i ndii, xa ni ketá va'a i. ²² Te naa' kutiakú ka i, te kunduu a nuu' i iin ña koo kua'a' ka ne ini kuni Cristo ndii, xiní ndee ña va'a ka. ²³ Sakan' ña vixi va nuu' i te kuni i ndee ña uvi ta'an jaan' nduu' ña va'a ka. Kuachi ndii ka'án nimá i kuví i, te kundu'u' i xiin' Cristo, sakan' ña ña jaan' nduu' ña va'a ya'a ka. ²⁴ Ndisu xa'a' ña va'a ndo'ó ndii, kuni a ña koo ka i xiin' ndo' iin yivi' yo'o'. ²⁵ Te ini i ña ndoo ka i iin yivi' yo'o' xiin' sakuu' ndo' xa'a' ña va'a mii' ndo', te chindiee' i ndo'ó nuu' ña kuatia' nimá ndo' ña ini ndo' xini ndo' Jesús, ²⁶ te saka'nu' ka ndo' Cristo Jesús xa'a' a ña chindiee' a yu'u, xiin' xa'a' a ña koo tukuu i xiin' ndo'.

²⁷ Ndisu ndee ka ña koo ndii, xa'a' a ña nduu' ndo' kuenta Cristo ndii, kaka naa xika' ndo' naa ka'án chuun' tu'un va'a xa'a' a. Tee' ndee xaa i uun xaa i mii' ndiee' ndo' ndii, kuni kuni i kuento ña ita' ni' i ndo' xiin' iin ndaa' nimá ndo'

nuu' ichi' a, te xachuun' inga' tu ndo' nuu' ichi' a xa'a' tu'un va'a ña kandixa' e' jaan'. ²⁸ Te ndee sie küyi'vi ndo' nuu' ne nakasi ndo'ó xa'a' a ña kandixa' ndo' tu'un va'a jaan'. Te ña jaan' nia'á ña ne ndoñu'u' nduu' nja, ndisu ndo'ó ndii, nia'á ña jaan' ña ne kaku nduu' ndo', te mji' Ndiosí saa ña jaan'. ²⁹ Kuachi ndii, süu' ni taxí Ndiosí ña ini kuiti' e' xini e' Cristo, süu' jaan' ndii ni taxí tu a ña kundo'o tu e' xa'a' a. ³⁰ Sakan' ña ndo'o' ndo' naa ni xini ndo' ni ndo'o' i saa', xiin' saa xini ndo' kuento ña ndo'o' i vitin.

2

Nda'vi kuu nimá ndo' saq nii' nda'vi kuu' nimá Cristo Jesús

¹ Sakan' na kuii', naa' ndixa xna'a saki'vi Cristo ndo'ó xa'a' a ña ini ndo' xini ña'a' ndo', te saki'vi tu a ndo'ó xa'a' a ña ndani a ndo'ó, te ni nduujin ndo' ni xaá Espíritu Santo te ndiee' maní' ndo', te kuvita ini ndo' xini ta'an' ndo' ndii, ² sakuatia' ndi'i' ndo' nimá i kunduuy ndo' iin ndaa' xini', te iin ndaa' tu ña ndani ta'an' ndo', te iin ndaa' tu nimá ndo', te iin ndaa' tu ña xanini ndo'. ³ Te saa ndo' ndee iin ña'a, te nata'vi' ta'an' ndo' xa'a' a ña ndasi' nuu' ndo' ni ndee xa'a' a ña ñuñu' ndo'. Süu' jaan' ndii xiin' ña nda'vi kuu' nimá ndo' kanini ndo' ña ne ka'nu' ka nduu' inga ne yivi' te sakan' mji' ndo'. ⁴ Te kanini ndo' xa'a' ña va'a mji' kuiti' ndo', süu' jaan' ndii kanini tu ndo' xa'a' ña va'a inga ne yivi'. ⁵ Sakan' na kuii' na kanini ndo'ó naa xanini Cristo Jesús. ⁶ Ña jaan' ndii, tee' ndee iin kachi nduu' a xiin' Ndiosí ndii, ni xa xii a xa'a' a ña iin kachi nduu' a xiin' Ndiosí.

7 Süu' jaan' ndii n̄i nākōo m̄ji' ndōo ā ñā ka'nu' a, te n̄i nandūīin kachi ā xiin' īin te xika' nuu', te n̄i ndas̄aīin kachi xiin' mii' tu ā xiin' te yivi'.
 8 Te kij' nduu' ā te yivi' ndii, n̄i sanuu' xiin' mii' m̄ji' a, te n̄i saxinū ndi' ī xechi' ā ñā kuní Ndiosí ndee n̄i xi' ī a, te ndee nuu' īin krusín vi' n̄i xi' ī a.
 9 Sakan' na kuii' n̄i kan̄i' ī ñā'a' Ndiosí ndee mii' ka'nu' ya'a, te n̄i ch̄indu' u' ā īin kivi' ā ñā ka'nu' ka te sakan' ndee kā tuk̄u kivi' ñā yoo. 10 Sakan' te nuu' Jesús vikuit̄a xiti' sakuu' ñā ndiee' ndivi', xiin' sakuu' ñā ndiee' nuu' ñu' u' īin yivi', xiin' sakuu' ñā ñu' u' t̄ix̄in ñu' u', 11 sakan' te nakun̄i sakuu' ne yivi' īin yivi' ñā Jesús nduu' xto' o nuu' sakuu' ñā'a, te xiin' ñā jaan' natiin' Ndiosí, yuva' e', ñā tiin' ka'nu'.

Ka'án Pablo ñā kuní ā kunduū e' ndee naa ñu' u' nuu' ne yivi'

12 Ñan̄i ta'an' man̄i' i, saa nii' kandixa' ndo' ñā ka'án ī sakuu' īchi' xiin' ndo', te süu' kij' ndu' u' kūiti' ī xiin' ndo', süu' jaan' ndii vītin̄ ka vi' ndiee' kandixa' ndo' yu' u' ñā kōo' ī ndu' u' xiin' ndo'. Te nia'a ndo' ñā nduu' ndo' ne n̄i sakakú Ndiosí, te xiin' ñā kund̄i' n̄i ndo' yi' vi ndo' ndee kisi' ā ndo' ō xaa' ndo' a. 13 Kuach̄i ndii m̄ji' Ndiosí nduu' ñā xaa' sakan', te ka'án nimá ndo' saa ndo' ñā kuní a, te suvi' tu ā xaa' sakan', te saxinū ndo' ñā jaan' xa'a' ā ñā sakan' n̄i kun̄i m̄ji' a.

14 Te ka' an̄ yu' u' ndo' kij' xaa' ndo' sakuu' ñā'a, n̄i ndee kan̄i ta'an' tu ndo' kuento, 15 sakan' te kunduū ndo' ne xachuun' ndaku nuu' sakuu' ne yivi', te t̄īin̄ kuach̄i n̄iā ndo' ō. Te kunduū ndo' si'e Ndiosí, ne kōo' kuach̄i tein̄ ne n̄ia'a, ne n̄i sat̄ivi' xiin' mii'. Te kunduū ndo' ndee naa ñu' u'

ña yí'é, ña ndiee' ndjivi', nuu' ne yivi' iin yivi' jaan'. ¹⁶ Tiin' kutu' ndo' tu'un ña taxi' kivi' ñuu e', sakan' te kij' nandiko' Cristo ndii, kuvi ka'an kuatia' i xa'a' ña ni sando'o' saka xiin' mii' i, te ni ndee ni xachuun' saka tu i nuu' a tein ndo'. ¹⁷ Tee' ndee kuni a kuitia' nii' i, te ki'in ta'an' a xiin' ña nasoko' ndo' nuu' Ndiosi', te ña jaan' nduu' ña ini ndo' xini ndo' a, saa e xiin' ña kuatia' nimá i, te sakuatia' tu i nimá sakuu' ndo'ó xiin' i. ¹⁸ Te sakan' tu ndo'ó ndii, kuatia' nimá ndo', te sakuatia' na ndo' nimá i xiin' nimá ndo'.

Ka'an Pablo xa'a' uvi ta'an te chindiee' ta'an' xiin' ra, Epafrodito xiin' Timoteo

¹⁹ Ndiatu' i ña taxi xto'o e' Jesús ti'vi' yachi i Timoteo mii' ndiee' ndo', te va'a kuni i kij' nandiko' ra te ka'an ra xiin' i saa ndiee' ndo'. ²⁰ Sakan' ña koo' ka ndee iin ra xiin' i ndee naa te jaan', te ndi'ni xna'a xa'a' ndo' ndee naa yu'u. ²¹ Kuachi ndii, sakuu' inga ra ndii, ndi'ni ra xa'a' ña kuni mii' kuiti' ra, te ndi'ni ra xa'a' ña kuni Cristo Jesús. ²² Ndisu xa xini ndo' saa xachuun' ndaku Timoteo yo'o', ña xika' nuu' va'a ra nuu' tu'un va'a xiin' i ndee naa xaa' iin si'e, te xika' nuu' nuu' yuva' ra. ²³ Sakan' na kuii' ndiatu' ini i ti'vi' yachi ra mii' ndiee' ndo' kij' kuni i kuento ndee ña kundo'o i. ²⁴ Te ini i ña taxi xto'o e' ña yachi ku'un tu yu'u mii' ndiee' ndo' jaan'.

²⁵ Ndisu vitin ndii, ni xata'an nuu' i ña sanandiko' tukuu' i ñani i Epafrodito mii' ndiee' ndo', te ni ti'vi' ndo', te saa ra chuun nuu' i. Te chindiee' ta'an' ra xiin' i xachuun' inga' ndu ña kunta'an' ndu xiin' ña nja'a. ²⁶ Ti'vi' ña'a' i mii' ndiee' ndo' sakan' ña nanduku' va ra sakuu'

ndo'. Te ndi'ni va tu ra xa'a' a ña ni xini ndo' kuento ña ni kuni kuvi ra. ²⁷ Ña ndixa nduu' a ndii, ni kuni kuvi va ra. Ndee chaa' va te kuvi ra. Ndisu ni kuvita ini Ndiosí xa'a' ra, te ni sanda'a ña'a' a. Te ni kuvita tu ini a ndee xa'a' yu'u, kuachi ndii ni taxi a ña kusuchi' kua'a' ka ini i. ²⁸ Sakan' na kuii' yachi va ti'vi' ña'a' i, te nandiko' ra mii' ndiee' ndo' jaan'. Te kij' kuni ña'a' ndo' ndii, kuatia' ni tukuu' nimá ndo', te kusuchi' ka ini yu'u. ²⁹ Natiiin ña'a' ndo' saa kuni xto'o e' xiin' ña kuatia' nimá ndo'. Te koto ka'nu' ndo' te yivi', te xaa' naa xaa' te yo'o', ³⁰ sakan' ña ndee sie va te kuvi ra xa'a' a ña xachuun' ra nuu' Cristo Jesús, ña kuain' ni kuu ra xiin' kivi' nuu ra kij' ni xito ra yu'u xa'a' ndo'o xa'a' a ña ni kuvi chindiee' mii' ndo' yu'u.

3

Ka'án Pablo ña Cristo kuiti' kuni a ini e' kuni e'

¹ Ñani ta'an' i, ka'án tu i xiin' ndo' ña kuatia' nimá ndo' xa'a' a ña nduu' ndo' kuenta xto'o e' Jesús. Yu'u ndii, xavi i ña tuku ni ke'i i nuu' ndo' ña xa ni ke'i i jaan', te chindiee' tu a ndo'o nuu' ichi' Ndiosí. ² Koto xiin' mii' ndo' nuu' te yivi' ñaa', te nduu' ndee naa naya' sana', te koto xiin' mii' ndo' nuu' ña ña'a' ña xaa' ra, te koto xiin' mii' tu ndo' nuu' ña kuni kasa'a ra tuni jin' ndo'. ³ Sakan' ña yoo' ndii, kumi' xna'a e' ña jaan', ndisu nimá e' yoo a xa'a' a ña xaka'nu' e' Ndiosí xiin' ndiee' Espíritu Santo, te Jesucristo kuiti' ini e' xini e', te ini e' xini e' ña ndiee' mii' e' te ko ndaku nimá e' nuu' Ndiosí. ⁴ Sakan' tu

yu'u ndii, yoo ña kuv̄i in̄i i kun̄i i t̄e koo ndaku
 nimá i nuu' Ndiosí xiin' ndiee' m̄ii' i. Naa' yoo
 ka xanini ña kuv̄i koo ndaku nimá e' nuu' Ndiosí
 xiin' ndiee' m̄ii' e' ndii, yu'u ka v̄i'. ⁵ Sakan' ña
 n̄i xa'a n̄ia tun̄i in̄i i kivi' ña un̄ia ña n̄i tuv̄i i.
 T̄e ichi' ne Israel nduu' i. T̄e xii' yata' i n̄i nduu
 Benjamín. T̄e t̄e hebreo ndi' i nduu' i. T̄e kuenta
 ña nduu' i t̄e fariseo ndii, ndikún va'a ka i tu'un
 ndei' Ndiosí. ⁶ T̄e kuenta ña xaa' i ña kuní Ndiosí
 ndii, ndee ne nakayá xa'a' Jesús n̄i tax̄i' u'vi' i, t̄e
 kuenta ña ka'án chuun' tu'un ndei' jaan' ndii, n̄i
 saxinú i sakuu' a. ⁷ Ndisu v̄it̄in ndii, sakuu' ña n̄i
 tuu i n̄i ndiaa ya'vi' nuu' i ki' sakán' ndii, kuasa'
 xachi' ka ndiaa ya'vi' a nuu' i v̄it̄in xa'a' ña in̄i i
 xini i Cristo. ⁸ Ndisu süu' sakan' ku'it̄i', ndee in̄i
 ña jaan' ndiaa ya'vi' ka nuu' i v̄it̄in ki' nakata' e
 xiin' ña xiní i xto'o i Cristo Jesús, ña ndiaa ya'vi'
 ya'a ka. T̄e xa'a' Cristo n̄i nako'o i sakuu' ña jaan',
 t̄e nduu' a nuu' i ndee naa m̄i'in' ku'it̄i', sakan' t̄e
 ndee in̄i ndaa' Cristo ku'it̄i' kondia ya'vi' nuu' i,
⁹ t̄e ndu'in tu' i xiin' a. T̄e ndüku' i ña kunduu
 i t̄e ndaku nimá nuu' Ndiosí xa'a' ña saxinú i
 ña ka'án tu'un ndei' a, süu' jaan' ndii xa'a' a ña
 in̄i i xini i Cristo ku'it̄i' nduku' i ña jaan'. Sakan'
 ña m̄ii' Ndiosí ku'it̄i' nduu' ña xandaku nimá e'
 xa'a' a ña in̄i e' xini e' Cristo. ¹⁰ Kuachi' ndii kuni
 kun̄i i Cristo, t̄e kun̄i tu' i ña ndiee' Ndiosí, ña n̄i
 san̄atiaku ña'a' a, t̄e kundo'o na i naa n̄i ndo'o a,
 ña xaa i kuv̄i i ndee naa n̄i xi' i a, ¹¹ t̄e xiin' ña
 jaan' ndiatu' in̄i i ña n̄atiaku i t̄ein ne n̄i xi' i.

*Ka'án Pablo ña kuni xaa ra ndee mii' n̄i nia'a
 ña'a' Ndiosí xaa ra*

12 Süu' ka'án i ña xa ni nani'i' i sakuu' ña jaan', ni ndee kä'án tu i ña xa ni saxinu i saa kuní Ndiosí kunduu i, süu' jaan' ndii kua'an na kua'an i ña ndiatu' ini i nani'i' i ña ni kana Cristo yu'u kunduu i. 13 Ñani i ta'an' i, süu' ka'án i ña xa ni nani'i' i ña jaan'. Ndisu jin ndaa' a xaa' i ndii, nandosó' i xa'a' sakuu' ña ni nakoo i xata' i, te xanduxa' ka i ña nani'i' i ña ndu'u' nuu' i mii' kua'an i, 14 te ndii kua'an na kua'an i mii' ni nia'a Ndiosí naxaa i ndee nani'i' i ña va'a ña ni kana Ndiosí yu'u natjin i xa'a' ña ini i xini i Cristo Jesús. 15 Sakan' na kuu' sakuu' yoo', ne xa xixa ini nuu' ichi' Ndiosí ndii, kuní a kanini e' sakan'. Ndisu naa' siin' xanini sava ndo'ó xa'a' ña jaan' ndii, mii' Ndiosí sakuni' ndo'ó ndee ña kuní a saa ndo'. 16 Ndee saa ka ni ndii, kuní a ña jin ni nda'a' kaka e' nuu' ichi' a naa xa xika' e'.

17 Ñani ta'an' i, kaka ndo' ichi' Jesús saa nii' xika' yu'u ichi' a, te chuun xa'a' tu ndo' saa xika' ne xika' ichi' a naa xika' ndu'u. 18 Naa xa ni ka'an i xiin' ndo' ki'in' va ichi' ndii, tuku ni ka'án i xiin' ndo' vitin ndee xaku' i ña xika' kua'a' ne yivi', ne kuu' ndee naa chindiaa ya'vi' nja ña ni xaa Cristo nuu' krusin. 19 Te kij' kuvj ne jaan' ndii, tundo'o' kujti' koo nja, sakan' ña ña xikan' nimá kujti' nja nduu' ndiosí nuu' nja, te ka'án ñuñu' nja xa'a' ña ka'an ña xaa' nja, te ndi'ni nja xa'a' ña yoo jin yivi' kujti'. 20 Ndisu yoo' ndii, ndivi' kandu'u' ñuu e', te ikan' ndiatu' ini tu e' kixin xto'o e' Jesucristo, ña sakakú yoo'. 21 Te nama a ñu'u' nde'i e', ña tívi', te kunduu a ndee naa ñu'u' nde'i mii' a, ña ndatun' va. Te saa a ña jaan' xiin' ndiee' a ña tiin' a te xa'ndia chuun' a nuu' sakuu' ña yoo'.

4

Kuätia' naa kuatia' nimá ndo' i'in kivi' kua'an xa'a' Jesús xto'o e'

¹ Sakan' na ka'án i xiin' ndo'ó, ne ta'an' i, ne ndani va i, te kundini va tu i xa'a' ndo', te va'a tu kuni i xini ndo'ó, te nduu' ndo' ndee naa corona i, ña kuíta ni'i na ita' ni'i ndo' nuu' ichi' xto'o e' Jesús. ² Ka'án nda'vi i xiin' Evodia, te sakan' tu xiin' Síntique, ña na nakoó nja ña maní' xiin' ta'an' nja. Kuachi ndii iin kachi ne xika' ichi' xto'o e' nduu' uvi saa' nja. ³ Te ka'án nda'vi tu i xiin' yo'ó, Sícigo, te xachuun' inga' ndaku xiin' i, ña chindíee' un' ña'a' jaan'. Ne ni xachuun' u'vi xiin' i xa'a' tu'un va'a nduu' tu ne jaan', xiin' Clemente, xiin' inga ne ni xachuun' inga' tu xiin' i. Te xa yoso' kivi' sakuu' ne jaan' nuu' tutu mii' yoso' kivi' ne natiin kivi' nuu' ña koo' kivi' ndi'i.

⁴ Vitin ka'an i ña kuatia' nimá ndo' saa kivi' xa'a' a ña nduu' ndo' kuenta xto'o e' Jesús. Te tuku ni ka'án i xiin' ndo' ña kuatia' nimá ndo'. ⁵ Te nia'a ndo' nuu' sakuu' ne yivi' ña ne va'a nimá nduu' ndo'. Xa kuyatin' tukuu' kixin xto'o e' jaan'. ⁶ Sändi'ni xiin' mii' ndo' xa'a' ndee iin ña'a, ndee chaa' ka ka'an ndo' xiin' Ndiosí sakuu' ichi', te ka'an nda'vi ndo' xiin' a xa'a' ña kuni nuu' ndo', te taxi tu ndo' ña chindani a. ⁷ Te taxi a ña maní' a, ña va'a ya'a ka te sakan' ña xini ne yivi' iin yivi', koó nimá ndo', te ña jaan' koto nimá ndo' xiin' ña xanini ndo' xa'a' a ña ini ndo' xini ndo' Cristo Jesús.

Xa'a' ña va'a kuiti' kuni a kanini e'

⁸ Ñani ta'an' i, mii' sandi'i i yo'o' ka'án i ña kanini ndo' xa'a' sakuu' ña nduu' ña ndixa, xiin'

xa'a' sakuu' ña xata'an koto ka'nu' e', xiin' xa'a' sakuu' ña ndaku, xiin' xa'a' sakuu' ña ndoo, xiin' xa'a' sakuu' ña ndatun', xiin' xa'a' sakuu' ña va'a koo' chukuu' xa'a' ne yivi'. Naa' yoo ña xata'an saka'nu' e' ndii, xa'a' ña jaan' kuiti' kanini ndo'.⁹ Te sakuu' ña ni sania'a i ndo'ó, xiin' ña ni ka'an i, xiin' ña ni xini so'o ndo' ka'an i, xiin' ña ni xini ndo' xaa' i ndii, ña jaan' saa ndo'. Te na koo Ndiosí, ña taxi' ña maní' yoo nimá e', xiin' ndo'.

Taxi' Pablo ña chindani ne ñuu Filipos xa'a' a ña ni chindiee' ña'a' ni

¹⁰ Kuatia' va nimá i nuu' xto'o e' ña tuku sakan' ni naka'an' ndo' chindiee' ndo' yu'u. Xini i ña koo' kivi' ni nako ndo' ña naka'an' ndo' xa'a' i, ndisu ni kuví kuni ndo' saa chindiee' ndo' yu'u.¹¹ Süu' ka'an i ña yo'o' xa'a' a ña natiin i xa'a' ña'a. Kuachi ndii xa ni kaan i ña va'a kuni i nuu' ndee ka nuu' ña ndo'o' i.¹² Xini i kunduu i te nda'vi kuu', te xini tu i kunduu i te vika'. Xa ni kaan i nuu' ndee ka ña ndo'o' i, naa kuu' ña kaka chitu' i, uun ña kaka soko i, te xini tu i ña kumi' i kua'a' ña'a, uun ña kunduu i te natiin.¹³ Kuví xaa' i sakuu' ña jaan' sakan' ña Cristo chindiee' yu'u.

¹⁴ Ndee saa ka ni ndii, va'a ni xaa ndo' ña ni chindiee' ndo' yu'u nuu' ña ndo'o' i.¹⁵ Xini kaxi' ndo'ó, ne ndiee' ñuu Filipos, ña kii' ni keta i ñu'u' Macedonia ñaa', te ni xa'a' i ka'an ndoso' i tu'un va'a ndii, ndee iin ti'vi ne nakaya xa'a' Jesús ni chindiee' yu'u, süu' jaan' ndii ndo'ó kuiti' ni xaa ña jaan'.¹⁶ Kuachi ndii, ndee kii' xika' i ñuu Tesalónica ndii, ki'in' ichi' ni ti'vi' ndo' ña kutiaku i.¹⁷ Süu' ka'an i ña yo'o' xa'a' a ña kuni i

ñā taxī ka ndo' ñā kuṭiaku i, süu' jaan' ndii kuní i ñā sañu'u' na Ndiosí ndo'ó xa'a' ñā va'a ñā xaa' ndo' jaan'. ¹⁸ Xa ni naṭiin i nda'a' Epafrodito sakuu' ñā kuṭiaku i, ndee yoso' a nuu' i viṭin xiin' ñā ni ti'vi' ndo' jaan', nianj ndee yoso' a kuṭiaku i. Ñā jaan' ndii, ndee naa iin tumani' xavixín' nduu' a nuu' Ndiosí, te va'a tu kuni a xini a ñā jaan'. ¹⁹ Te mii' Ndiosí e', ñā kumi' ñā vika' ndatun' koo' chukuu', taxī sakuu' ñā kuní nuu' ndo' saa Cristo Jesús. ²⁰ Na naṭiin yuva' e' Ndiosí ñā xaka'nu' ñā'a' e' ndee ndi'i' ni kivi'. Sakan' na kunduṭu a.

Ti'vi' Pablo cha'an' sakuu' ne nakayá xa'a' Jesucristo, te ndeji' ñā'a' ra

²¹ Sakuu' inga ne ini xini Cristo Jesús, ne nduu' kuenta Ndiosí, ne ndiee' ñaa' ndii, kua'an Ndiosí koṭ nja. Te kua'an Ndiosí koṭ tu ndo'ó, kachi ñāni e', te ndiee' xiin' i yo'o'. ²² Sakan' tu sakuu' ne nduu' kuenta Ndiosí, ne ndiee' yo'o' ndii, ti'vi' nja cha'an' ndo', ndisu ne xika' nuu' nuu' César ka vi' ti'vi' cha'an' ndo'. ²³ Te na sañu'u' na xto'o e' Jesucristo sakuu' ndo'ó. Sakan' na kunduṭu a.

**El Nuevo Testamento en el Mixteco de
Ayutla**
**Mixtec, Ayutla: El Nuevo Testamento en el Mixteco
de Ayutla New Testament**

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ayutla Mixtec

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

7e4f3497-fb83-5234-ac91-e00e1d534904